

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

DĖL 2024 M. PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO ATASKAITŲ RINKINIO

2025 m. gegužės 15 d. Nr. FAE-4

Vilnius

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro konsoliduotosios finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, grynojo turto pokyčių ataskaitos ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą 2024 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2024 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme reikšmingų 2024 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (per vienus metus gautinų sumų ir sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitos (sukaupto perviršio ar deficito prieš nuosavybės metodo įtaką straipsnio) bei atitinkamų aiškinamojo rašto duomenų iškraipymų (ataskaitos 1.1.1 skirsnis, 2–10 pastr.), kuriuos lėmė išlikusios aplinkybės (nustatytos 2021 m. ataskaitų rinkinių finansinio audito metu) dėl trumpalaikio turto – kitų gautinų sumų – apskaitos tvarkymo trūkumų (jų šalinimui sprendimų bus ieškoma optimizavus ligonių kasų veiklą):

1. Išieškotinių sumų (iš fizinių ir juridinių asmenų) už padarytą žalą fondui registravimo informacinėje sistemoje nefiksuojami duomenys (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpis, skolos padengimo ir jos pradelsimo terminai), reikalingi gautinų sumų apskaitai tinkamai tvarkyti, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje užregistruotas šių gautinų sumų ir su jomis susijusio grynojo turto likutis yra teisingi. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos

pagal 2024-12-31 duomenis per vienus metus gautinų sumų straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 71 445,23 tūkst. Eur) likučio ir straipsnio F. IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) likučio teisingumo; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnio „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) likučio ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną – 2024-12-31 – teisingumo.

2. Gautinų kompensacijų (iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų) už Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems registravimo informacinėje sistemoje nefiksuojami duomenys (skolos padengimo ir jos pradelsimo terminai), reikalingi gautinų sumų apskaitai tinkamai tvarkyti, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje užregistruotas šių gautinų sumų ir su jomis susijusio grynojo turto likutis yra teisingi. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (14 531,27 tūkst. iš 71 445,23 tūkst. Eur) ir straipsnio F. IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (14 531,27 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) teisingumo; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnio „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ likučio dalies (14 531,27 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną – 2024-12-31 – teisingumo.

3. Kadangi apskaitoje nėra fiksuojamas konkrečios gautinos sumos padengimo terminas, negalima įvertinti, kokia suma konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje nurodytas trumpalaikio turto – per vienus metus gautinų sumų – straipsnio C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ (gautinų kompensacijų iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų) likutis (14 531,27 tūkst. iš 71 445,23 tūkst. Eur) turi būti mažesnis ir atitinkamai straipsnio A.III. „Ilgalaikis finansinis turtas“ likutis (69 137,04 tūkst. Eur) didesnis dėl esamų ilgiau nei 12 mėn. atidėtų kompensuotinų sumų mokėjimų.

4. Dėl minėtų aplinkybių negalime patvirtinti ir 2023-12-31 duomenų, pateiktų 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje (per vienus metus gautinų sumų ir sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje (sukaupto perviršio ar deficito prieš nuosavybės metodo įtaką straipsnio), teisingumo.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami sąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

PABRĖŽTINI DALYKAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Atkreipiame dėmesį į pastebėjimą, kuris neturi įtakos nuomonei, tačiau yra svarbus. Nustatėme skirtingą asmens sveikatos priežiūros įstaigų pajamų už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas registravimo praktiką – kai kurios įstaigos apskaitoje metų pabaigoje registruoja pajamas ir gautinas sumas už nebaigtus gydyti ligonius, nors Valstybinė ligonių kasa ir teritorinės ligonių kasos tokios informacijos iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų nerenka ir apskaitoje tokių įsipareigojimų ir sąnaudų neregistruoja.

Finansų ministerijai rekomendavome užtikrinti vienodą viešojo sektoriaus subjektų pajamų už nebaigtus gydyti ligonius metų pabaigoje pripažinimą apskaitoje. Ministerija planuoja iki 2025-12-31 atlikti nustatyto teisinio reglamentavimo ir esamos praktikos analizę, priimti reikiamus teisės aktų pakeitimus arba parengti ir paskelbti metodines rekomendacijas dėl nebaigtų teikti paslaugų apskaitos (ataskaitos 1.1.5 skirsnis, 35–38 pastr.).

BESĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kurį sudaro konsoliduotoji biudžeto vykdymo ataskaita ir konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos aiškinamasis raštas, auditą.

Mūsų nuomone, 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

PAGRINDAS PAREIKŠTI BESĄLYGINĖ NUOMONĘ DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami besąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrįsti.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIUS

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius yra atsakingas už Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus bei konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina siekiant parengti konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės įstatymo, Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2024 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai kaip visuma nėra reikšmingai iškraipyti dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Valstybės kontrolės interneto svetainėje (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Post/17790>). Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotus Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Valstybės kontrolierė

Irena Segalovičienė